

Sygn. akt I C 544/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Łowiczu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Elżbieta Chondzyńska

Protokolant: Marcin Kazimierczak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2016 roku

sprawy z powództwa P. (...) z siedzibą we W.

przeciwko M. K.

o zapłatę kwoty 347,61 zł

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 544/15

UZASADNIENIE

W dniu 16 kwietnia 2015r. powód P. (...) z siedzibą we W. wniósł pozew przeciwko pozwanej M. K. o zapłatę kwoty 347,61 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów sądowych w kwocie 30 złotych, kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 77 złotych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska powód podniósł, iż pozwana w dniu 29 września 2007r. zawarła z (...) Bank SA umowę bankową o numerze dłużnika (...), na podstawie której pozwana otrzymała określoną kwotę pieniężną i zobowiązała się do jej zwrotu na warunkach ściśle określonych w umowie. Pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania, wobec czego niespłacona kwota należności głównej stała się wymagalna wraz z odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia.

W wezwaniu do zapłaty należności bank uprzedził pozwaną, że nieuregulowanie należności w wyznaczonym terminie skutkować będzie przelaniem wierzytelności na rzecz P. (...). Strona pozwana pomimo upływu terminu nie dokonała zapłaty i w dniu 15 maja 2015 r. (...) Bank SA dokonał przelewu przysługującej od pozwanej wierzytelności na rzecz powoda Prokura Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego, cedując na niego całość praw i obowiązków wynikających z umowy zawartej przez pozwaną z wierzycielem pierwotnym.

(pozew k. 2-3, 19)

Na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2016r. pozwana M. K. potwierdziła fakt istnienia zadłużenia dochodzonego pozwem, przyznała fakt zaprzestania spłaty z powodu trudnej sytuacji osobistej i majątkowej, podniosła zarzut przedawnienia roszczenia.

(protokół rozprawy k. 43)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 września 2007r. pomiędzy (...) Bank (...) SA z siedzibą we W. a pozwaną M. K. doszło do zawarcia umowy kredytowej o numerze (...), na mocy której bank udzielił pozwanej kredytu w kwocie 380,27 złotych, który miał być spłacony w 12 ratach a ostateczny termin spłaty określono na dzień 29 listopada 2008r.

(umowa kredytu k. 28-29)

W dniu 15 stycznia 2009r. (...) Bank (...) SA z siedzibą we W. wystawił przeciwko pozwanej M. K. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) na zobowiązanie wynikające z udzielonego przez bank kredytu na podstawie umowy nr (...). Wysokość zobowiązania pozwanej z tytułu zawartej umowy kredytowej według stanu na dzień wystawienia bte wynosiła: należność główna w kwocie 259,47 zł, odsetki umowne w kwocie 145,09 zł oraz koszty w kwocie 73,60 zł.

(bankowy tytuł egzekucyjny k. 30-31)

Sąd Rejonowy w Łowiczu postanowieniem wydanym dnia 26 lutego 2009r. w sprawie sygn. akt ICo 151/09 nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 15 stycznia 2009r.

(postanowienie k. 33-34)

Z dniem 01 marca 2011r. Bank (...) SA z siedzibą we W. został przejęty w drodze połączenia banków przez (...) SA z siedziba we W..

(okoliczność znana sadowi z urzędu)

W dniu 15 maja 2015r. została zawarta umowa sprzedaży wierzytelności pomiędzy (...) Bank SA z siedzibą we W. a P. (...)z siedzibą we W. reprezentowanym (...) SA z siedzibą we W., w wyniku której Bank dokonał sprzedaży wymagalnych wierzytelności pieniężnych, wynikających z umów bankowych, szczegółowo określonych w załącznikach 1A i 1B do umowy, zawierających wykaz przedmiotowych wierzytelności, w tym wierzytelności przysługującej mu względem pozwanej M. K. z umowy zawartej dnia 29 września 2007r. numer klienta (...).

(umowa sprzedaży wierzytelności k. 7-11, wyciąg z elektronicznego załącznika do umowy k. 12)

Pismem z dnia 03.06.2015r. (...) Bank SA z siedzibą we W. zawiadomił pozwaną M. K. o dokonaniu przelewu wierzytelności wynikającej z umowy kredytu numer (...) na rzecz powoda Prokura Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego.

(pismo k. 22)

P. (...) z siedzibą we W. reprezentowany przez (...) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA z siedzibą we W. wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej Nr (...) z dnia 11.12.2015r. przeciwko M. K. stwierdzający, że w dniu 15 maja 2015r. fundusz nabył od (...) Bank SA z siedzibą we W. wierzytelność wobec dłużnika M. K., wynikającą z umowy kredytu numer (...). Wysokość zobowiązania dłużnika na dzień wystawienia wyciągu wynosiła łącznie 347,61 zł, w tym należność główna w kwocie 251,17 zł oraz odsetki w kwocie 97,44 zł,

(wyciąg z ksiąg rachunkowych k. 6)

Sąd dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przedłożone przez powoda i powołane wyżej dokumenty prywatne w postaci umowy kredytu ratalnego, umowy sprzedaży wierzytelności z wyciągiem z załącznika do umowy, wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu, bankowego tytułu egzekucyjnego oraz dokumentu urzędowego

w postaci postanowienia sądu o nadaniu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności.

Z przedstawionych dokumentów wynika, że wierzytelność służąca względem pozwanej M. K. pierwotnemu wierzycielowi, wynikająca z umowy kredytu ratalnego, została następnie nabyta przez P. (...) z siedzibą we W.. Powód udokumentował nabycie wierzytelności dochodzonej pozwem przedkładając umowę sprzedaży wierzytelności wraz z wyciągiem z elektronicznego załącznika do umowy oraz wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i ewidencji analitycznej z dnia 11.12.2015r. Pozwana M. K. potwierdziła fakt istnienia przedmiotowej wierzytelności oraz jej wysokość.

Stosownie do art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Zgoda dłużnika jest potrzebna, jeżeli w umowie wierzyciela z dłużnikiem wyłączono możliwość przeniesienia wierzytelności, co w sprawie niniejszej nie występuje. Przelewy tej wierzytelności na rzecz nabywców w ocenie sądu nie pogorszył sytuacji dłużnika. Żaden przepis ustawy nie zakazywał przelewu tej wierzytelności, jak również nie sprzeciwiała mu się właściwość tego zobowiązania. Na skutek przelewu uległ zmianie stosunek zobowiązaniowy, a jedynie na nabywcę wierzytelności, tj. P. (...) z siedzibą we W. przeszedł ogół uprawnień przysługujących pierwotnemu wierzycielowi.

Stosownie do art. 316 k.p.c. sąd, wydając wyrok ocenia sprawę mając na uwadze stan sprawy, czyli istniejące okoliczności faktyczne i stan prawny obowiązujące na dzień orzekania. Należy zważyć, iż zgodnie z zasadami obowiązującymi w procedurze cywilnej ciężar gromadzenia materiału procesowego spoczywa na stronach (art. 232 k.p.c., art. 6 k.c.). Art. 6 k.c. określa reguły dowodzenia, to jest przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Przy czym Sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 1996r., sygn. akt I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76). W myśl zatem ogólnych zasad na powódzie spoczywał ciężar udowodnienia okoliczności uzasadniających jego roszczenie, a mianowicie faktu, że z tytułu niespłaconych należności z umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych należy mu się od pozwanego dochodzona pozwem należność a wobec podniesionego zarzutu przedawnienia, że doszło do przerwania biegu przedawnienia.

Za skuteczny uznać należy zarzut przedawnienia roszczeń objętych pozwem podniesiony przez pozwaną na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2015r. Stosownie do art. 117 § 1 i 2 k.c. roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu a po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko któremu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego spełnienia. Termin przedawnienia dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wynosi trzy lata.

Roszczenie podlegające ogólnemu trzyletniemu terminowi przedawnienia musi być bezpośrednio związane z prowadzeniem działalności gospodarczej albo dotyczyć świadczeń okresowych. Kodeks cywilny nie definiuje tego pojęcia działalności gospodarczej, pozostawiając tę kwestię orzecznictwu i nauce prawa cywilnego. Pojęcie działalności gospodarczej występuje na płaszczyźnie innych aktów normatywnych, w tym również na gruncie prawa publicznego. W kodeksie cywilnym ustawodawca odwołuje się do tego pojęcia, tworząc definicję legalną przedsiębiorcy (art. 43¹ k.c.), przedsiębiorstwa w znaczeniu podmiotowym (art. 55¹ k.c.), czy też konsumenta (art. 22¹k.c.). Na potrzeby komentowanego przepisu można przyjąć definicję działalności gospodarczej zawartą w art. 2 u.s.d.g., zgodnie z którą, jest to zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Instytucje finansowe bezsprzecznie udzielają kredytów konsumenckich w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. W wyroku z dnia 2 października 2008 r., sygn. akt II CSK 212/08, Sąd Najwyższy jednoznacznie stwierdził, że roszczenia banku z umowy kredytu odnawialnego udzielonego w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym przedawniają się w terminie trzech lat (art. 118 k.c.) (Biul.SN 2009/1/11, OSNC-ZD 2009/3/60).

Bieg terminu przedawnienia, zgodnie z art. 120 § 1 k.c., rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Obowiązujące przepisy nie definiują wymagalności. W doktrynie przyjmuje się, że jest to stan, w którym wierzyciel uzyskuje możliwość żądania zaspokojenia, a dłużnik zostaje obciążony obowiązkiem spełnienia świadczenia (por. W. Czachórski [i in.], *Zobowiązania. Zarys wykładu*, Warszawa 2002, s. 303; Z. Radwański, A. Olejniczak, *Zobowiązania...*, s. 293). Ogólne określenie terminu wymagalności znajduje się w art. 455 k.c., zgodnie z którym: "Jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania". Treść tego przepisu stanowi punkt wyjścia dla określenia początku biegu przedawnienia. Prawidłowość zachowania się dłużnika w wykonaniu zobowiązania jest oceniana z uwagi na czas, w którym zobowiązanie powinno zostać wykonane. Termin wykonania świadczenia jest w tej sytuacji rozumiany jako ostatni dzień, w którym najpóźniej świadczenie powinno zostać spełnione przez dłużnika według treści zobowiązania. Moment ten jest zawsze dniem poprzedzającym dzień wymagalności (M. Lemkowski, glosa do wyroku SN z 24 kwietnia 2003 r., I CKN 316/01, OSP 2005, z. 7-8, poz. 94).

Roszczenie pozwu, jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej tak przez pierwotnego wierzyciela (...) Bank SA, jak i nabywcę - powoda, a więc jako roszczenie, z którym występuje przedsiębiorca, podlega trzyletniemu przedawnieniu z art. 118 k.c. Art. 118 k.c. nie wymaga bowiem dla zastosowania trzyletniego terminu przedawnienia, aby stosunek prawny, z którego roszczenie wynika, był obustronnie gospodarczy. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 lipca 2003r., V CK 24/02, Biul. SN 1/04, s. 10, w orzeczeniu z dnia 10 października 2003r., II CK 113/02, niepublikowanym, w wyroku z dnia 24 kwietnia 2003r., (...) 316/01, OSNC 7-8/04, poz. 117).

Stosownie do art. 123 § 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym (arbitrażowym), przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczeń; przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 4 października 2006 r., II CSK 202/2006, LexisNexis nr (...) (MoP 2006, nr 21, s. (...)), czynność procesowa tylko wtedy przerywa bieg przedawnienia, gdy można ją uznać za „przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia”. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu na podstawie art. 788 k.p.c. przerywa bieg terminu przedawnienia (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 listopada 2011 r. IV CSK 156/11).

Stosownie do art. 124 § 1 k.c. po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. Zgodnie zaś z § 2 powołanego przepisu w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

Bieg przedawnienia roszczenia o zapłatę przez pozwaną świadczeń wynikających z umowy kredytu, rozpoczął się w dniu, w którym świadczenie stało się wymagalne, to jest co najmniej w przeddzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 15 stycznia 2009r., gdyż według zawartego w nim oświadczenia pierwotnego wierzyciela roszczenie wynikające ze zobowiązania dłużnika jest wymagalne. Bieg terminu przedawnienia został przerwany przez złożenie w dniu 23 lutego 2009r. wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnego i zaczął biec ponownie od dnia 26 lutego 2009r., to jest od dnia wydania przez sąd postanowienia o nadaniu bte klauzuli wykonalności.

Normy określające długość terminów przedawnienia mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Sąd wyjątkowo może nie uwzględnić zarzutu upływu terminu przedawnienia roszczenia także wynikającego ze stosunku z przedsiębiorcami - jeżeli jego podniesienie jest nadużyciem prawa (tak SN w wyroku z 19.3.2009 r., IV CSK 492/08, Legalis). Trzyletni termin na dochodzenie roszczenia objętego pozwem biegnący na nowo od dnia 26 lutego 2009r. upłynął z dniem 26 lutego 2012r. a pozew w sprawie niniejszej został wniesiony w dniu 16 grudnia 2015r. (data nadania w urzędzie pocztowym), a więc po upływie 3 lat.

Od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 55, poz. 321) przedawnienie można uwzględnić tylko na zarzut (por. art. 117 § 1 KC). Pozwana zwerbalizowała wprost, że podnosi zarzut przedawnienia, który okazał się skuteczny. Powód reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika nie wykazał bowiem przed sądem, aby zaistniało zdarzenie skutecznie przerywające bieg terminu przedawnienia dochodzonego roszczenia ani nie wykazał okoliczności, które pozwalałyby uznać powołanie się przez pozwaną na zarzut przedawnienia za nadużycie prawa.

Z tej przyczyny powództwo podlega oddaleniu.